

karitás elérésével igyekeztek csökkenteni, bár a személyzet illetményét növelték, s bár a szén ára növekedett. A takarékoságnak köszönhető, hogy az összes üzemi kiadás 1913-ban csak 8.892.746 koronát tett ki a megelőző évi 9.416.956 koronával szemben. A megtakarítás tehát a 3.3 millió kocsikilométer szaporulat ellenére 524.209 koronát tesz ki. A zárószámadás szerint az 1913. évi tiszta nyereség 8.069.159 koronára rugott, a megelőző évi 6.441.679 koronával szemben. Az osztalék részvényenként változatlanul 32 koronát, élvezeti jegyenként pedig 22 koronát tesz ki, bár az osztalékjogosult részvények száma 50.000 darabbal szaporodott. Érdekes változást mutat a telkekről szóló kimutatás. A Közüti ugyanis a közlekedés fejlesztésének szférájában az Orbánhegyen 11.576 négyzetméter új telket szerzett, igen olcsó áron. A telek várható értéknövekedése hozzá fog járulni a Közüti máris hatalmas telekvagyonának gyarapításához.

— **Hogyan értékesít a főváros.** A személtelép és a lóhusüzem költségvetésében fontos szerepe van a melléktermék gyanánt értékesíthető csontból nyerhető jövedelemnek. Erre nézve a főváros tudvalevően szerződést kötött a Budapesti Mészárosok és Hentesek Csontértékesítő Szövetkezetével. A Scheidemandel-tröszt magyar vállalata a Pesti Spódiumgyár 13.60 koronás ajánlatával szemközt a mészárosok és hentesek 12 koronás ajánlatát fogadta el a főváros. Tette ezt pedig abban a reményben, hogy a kedvezésből közvetve a fogyasztók fognak olcsóbb hús alakjában hasznot húzni. A Scheidemandel-tröszt időközben, éppen a fővárosi mellőzés folytán megszüntette üzemet s most, hogy versenytől nem kell tartani, a Csontértékesítő Szövetkezet állítólag azt kéri a fővárostól, hogy a csont árát 12 koronánál is olcsóbban, 8 koronában állapítsák meg. Ha ez igaz, a főváros bevétele lényegesen fog apadni.

— **Nyugdíjazás.** A tanács Kovács Ede elemi iskolai címzetes igazgatót szolgálatának elismerése mellett nyugdíjazta.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

* **(A hol unatkoznak.)** A Nemzeti Színház ma este jubilált: századszor adta elő Pailleron bájos, elmés, trës parisien vigjátékát. Az A hol unatkoznak valamikor a játékrendnek ama gyönyörű francia erősségeihez tartozott, a melyekre a Nemzeti Színház oly méltón volt büszke. Mert biztos izléssel válogatta ki az akkor oly gazdag és virágzó francia drámairodalomból és tökéletes, szinte ideális előadásban töltsölte őket. A közönség mai nemzedéke zavartalan élvezettel nézné végig ezt a komédiát, ha a színészeknek eme tegnapi, dicső és hamar letűnt vagy megynéhd nemzedéke játszaná el neki. Így is állandó, jóleső, ha nem is hangos derűltség kíséri végig folyását. Itt van mindnyájunk gyönyörűségére Rákosi Szidi, a ki az élet igazságát, közvetlenségét, színét és nemes illatát hozza ki a színpadra. Bájos, friss, fiatal és megható Suzanne Várdi Aranka. Nagyon díszlingvált és belülről előkelő Céran grófnő Alszeqhy Irma. Megtartották régi szerepük régi kedvességét Dezső Józsefék. A két versenytársat, Bellac tanárt és a fiatal gróft most játsza először Kürthy György és Náday Béla. Valamivel több elevenség elkelt volna mindegyiknél. Kitűnően mulatságos, jellemzetes és fölfogásban is eredeti Paulay Erzi angol kisasszonya. A jubiláris előadást meglehetősen télt ház nézte végig. A hálás tapsok, a vidám nevetés mind egy-egy ujjmutatás a színháznak: nem is volna olyan rossz a mai szomorú, vigágban oly improduktív időt egy kissé földeríteni a régebbi kurzus kiválóbb francia vigjátékaival.

* **(Előadás Magyarországról Bécsben.)** Bécsből írják lapunknak: Az itteni Uránia-Színházban tegnap Lábán Antal dr. egész estét betöltő érdekes előadásban ismertette a Tátrát és a Balatont. A közönség nagy figyelemmel hallgatta Lábán színes, vonzó tanulmányát s végül zajos tapsal jutalmazta az előadót.

* **(Operaház.)** A Trubadur mai előadásán Lengyel vendégművész, Otto-Trampcsinszka Mária énekelte Azucena szerepét. Elégé hatásosan bánik nagyterjedelmű, erővel csengő alhangjával, a cigányjelenés románcát és duettjét zajos elismeréssel fogadták. Trampcsinszka asszony nem kiforrott, előkelő művészegénység, de ügyes és rutinos repertoár-énekesnőnek látszik. Sebeök Sári, Környei Béla, Rózsa Lajos énekeltek a többi főszerepet. Az előadásban igen kis közönség volt jelen.

* **(Széchenyi.)** Az Országos Széchenyi Szövetség ilyen című folyóiratának legújabb számában Czettler Jenő dr. tartalmas megemlékezését találjuk Pallavicini Ede ögrófról, Schandl Károly dr. a szövetkezeti mozgalomról és a szocializmusról értekeznek; kisebb aktuális cikkek, kritikák, hírek teszik még változatosabbá a füzet tartalmát.

* **(Népopera.)** Szépen megtelt nézőtér előtt jubilált ma este a Bóském, Szomorj Emil és Gajary István mulatságos, szép zenéjű operettje. Huszonöt előadás már jelentős állomása a siker virágos utjának olyan óriás befogadóképességű színházban, mint a Néponera s hogy a Bóském frissen, üdén érte el ezt a stációt, legfőbb bizonyossága a kedves operett életrevalóságának. A jubiláris kedv átragadt a szereplőkre is; Berky Lily pompás jókedvvel játszott és olyan szép volt, hogy mindenki megirigyelhette Gózon-tól, a ki a szöktető hadnagy szerepében ezúttal is jól megérdemelt sikert aratott. A fúrge, temperamentumos Tarnay Margit táncra, Tarnay Léona és a komikusok mókái kitűnően mulattatták a közönséget, mely végigkacagta az estét és lelkes tapsokkal szólította a lámpák elé a jelenlévő két szerzőt.

* **(Magyarok a lipcsei grafikai kiállításon.)** A Lipcsében május elején megnyíló nemzetközi könyv- és grafikai kiállításon a magyar kiállítók az egyes csarnokokban csoportokban vesznek részt. A gyorsirású csarnok magyar osztályának szervezését a közoktatásügyi minisztérium támogatásával az Országos Gyorsiró Tanács végezte. A kiállításon 34 magyar kiállító 180 érdekes, a magyar gyorsírás fejlődését és elterjedését feltűntető tárggyal szerepel. Az Országos Gyorsiró Tanácsot a kiállítás megnyitására Verő Leó dr. fogja képviselni.

* **(Király Színház.)** A Szibill nagyszerű sikere immár szerencsésen megkapta a második jubileum csillagát. Az ötvenedik tele nézőtér élvezte ma este Bródy Miklós, Martos Ferenc meg Jacobi Viktor kiválóan sikerült, ötletes, kedves operettjét és tapsolta, ünnepelte a pompás előadás vezető szereplőit, a leglelkesebben természetesen Fedák Sárít. A Szibill hódító híre már eljutott az Óceánon túlig, a világ összes nagy operett-színházai megszereztek már az előadása jogát, bizonyos, hogy a sikere itthon is friss erőben fog eljutni a mai jubileuma duplájáig vagy háromszorosáig.

* **(A Magyar Adria-expedíció.)** Fiuméből jelenti tudósítónk: A Magyar Adria Egyesület második tengerkutató expedíciója ma indult el három hétig tartó útjára. Az expedíció céljaira Haus Antal admirális, a haditengerészet parancsnoka, a Najade nevű hadihajót bocsájtotta rendelkezésére. A hajó parancsnoka Marschall Werner báró korvettkapitány s a legénység ötven főből áll. Az expedíciót Leidenfrost Gyula, az Adria Egyesület titkára vezeti, résztvesznek még benne rajta kívül Marcell György, a Meteorológiai Intézet adjunktusa, Koch Nándor dr. tanár, Maros Imre, a Földtani Intézet geológusa, Kormos Tivadar dr. geológus, Maucha Rezső dr., a Halélettani Intézet asszisztense, Kümmerle Jenő dr. múzeumi őr és Szűts Andor dr., a Nemzeti Múzeum zoológiai osztályából. Az expedíció felszerelését az Adria Egyesület újabb műszerekkel gyarapította, úgy hogy a magyar tudományos világ ezzel az expedícióval teljesen méltóan csatlakozik a nemzetközi Adria-kutatás nagy munkájához. Az expedíciónak a tudományos kutatásokon kívül gyakorlati céljai is vannak, s halászati kísérleteket is fog végezni. Legvégső állomása a montenegrói partokon lesz.

* **(Dalest.)** A Royal termében ma este egy fiatal urileány, Gerzelyi Erzsike rendezett dalestét. A kisasszonynak rendkívül értékes koloratur szopránya van, mely egyforma erővel cseng minden re-

giszterben. Iskolája biztos és szolid, csak kissé modoros, a mi leginkább szövegkiejtésén vehető észre. Külön dicséretet érdemel bravurozó lélekzettekikája. Három nagy koloratur-áriát és néhány dalt énekel, a közönség a művésznőt mindegyik száma után lelkesen megtapsolta. A zongorakíséretet Dienzl Oszkár látta el a töle megszokott művészettel.

* **(Az Oltáregyesület kiállítása.)** A Csernoch János hercegprimás egyházi és az Izabella királyi hercegnő világi fővédősége alatt működő Budapesti Középponti Oltáregyesület egyházi kiállítására nagyban folynak az előkészületek. Az egyesület részint az egyházak gyűjtéséből, részint magánosok adományából a hazai szegény templomok fölsegítésére igen sok egyházi szobrot, képet, zászlót, egyházi műtárgyat, arany és ezüst kelyhet, oltárterítőket és különféle himzéseket szerzett be, a melyeket most ehlyeznek el az Oltáregyesület Üllői-uti helyiségében. A kiállítást Csernoch János hercegprimás április 23-án, csütörtökön délután négy órakor nyitja meg. A hercegprimás a megnyitó-beszéd után megáldja a kiállított egyházi szereket és végeztetül apostoli áldást oszt.

* **(A hetven éves Anatole France.)** Tegnap töltötte be hetvenedik életévét Franciaország legnépszerűbb élő regényírója, Anatole France. Apja egy Thibault nevű párisi antikvárius volt, a ki azonban később France-ra változtatta a nevét. A fiatal Anatole a Collège Stanislas-ban tanult s már korán kezdett az irodalommal foglalkozni. Első műve, az Alfred de Vigny című biográfiai tanulmány 1868-ban jelent meg. 1873-ban került ki a sajtó alól első verses kötete, melynek a Poèmes dorés címet adta. Les nocés corinthiennes című verses drámáját 1876-ban különösen formabeli szépségeiért nagy elismeréssel fogadta a kritika. Időközben a szenátus könyvtárosa és a Temps munkatársa lett s ilyen minőségében írta Jocaste et le chat című humoros elbeszélő-kötetét. Ez nem nagyon tetszett, annál nagyobb sikere volt azonban a Le crime de Sylvestre Bonnard, La bûche de Noël és Les désirs de Jean Servien címek alatt közreadott műveinek. E műveiben megvan Renan szkepticizmusa, Zola mérészsége, Daudet jósága, Flaubert finomsága, Verlaine lírája és Maupassant epikus nyugalma. Telivér, rajongó gyermeke a szajnaparty tündérvárosnak, a ki szatirájának éles nyilaival sok borsot tört a hamis bálványok orra alá. Regényei tulajdonképpen novellák, novellái zsáner-képek. Stílusa gyönyörű, egyénisége minden sorából kitetszik. Nevezetesebb munkái még Le livre de mon ami, Thais, Histoire contemporaine, Cléo, Les sept Femmes de Barbe-Bleue, L'île des pingvins, La révolte des anges és még sok más európai hírű mű, melyek javarészt magyar fordításban is megjelentek. Mint drámaírónak csak egyszer volt jelentősebb sikere, a Crainquebille című szociális színművel.

* **(Uj színház Szarvason.)** Szarvasról jelentik: A város képviselőtestülete mai ülésén a tanács javaslatára új, modern színház építését határozta el. Az építkezésre országos pályázatot hirdetnek.

* **(Ybl Miklós emlékezete.)** Az Építőművészek Szövetsége ma este ünnepi ülés keretében áldozott Ybl Miklós emlékének, születésének százéves fordulójára alkalmából. A díszülésen a főváros képviselőtestületében Festetics Géza dr. alpolgármester és Wildner Ödön dr. tanácsos, a műegyetem képviselőtestületében Hüttl Dezső dr., az Építőmesterek Egyesülete részéről Erőss Sándor és Szuchy János, az Építőművészek Egyesülete részéről Róna József, a Magyar Mérnök és Építész Egyesület képviselőtestületében Kertész Róbert, Nagy Virgil és Györgyi Dénes, az Építőmesterek Egyesülete képviselőtestületében Báthory István, az Iparművészek Egyesülete részéről Teltsch Ede és Pogány Móric, az Iparművészeti Iskola nevében Balogh Lóránt, az Iparművészeti Társulat részéről Zsolnay Miklós voltak jelen. Ott voltak még: Lechner Ödön, Vajda Zsigmond, Hauszmann Alajos, Thék Endre és még mások. A díszülést Neuschloss Kornél dr. első mester nyitotta meg, üdvözlőlvén a testületet jelenvolt kiküldötteit, majd megemlékezett arról, hogy április 6-án Ybl Miklós, a nagy mester születésének századik évfordulóján, az Építőművészek Szövetsége megkoszorúzta Ybl Miklós budai szobrát. Ezután Gerő Ödön olvasta föl Ybl Miklós emlékére írt tanulmányát. Jellemzte Ybl egyéniségét és kimutatta, hogy Ybl a reneszánsz produkálója, nem pedig reprodukálója. Munkásságának hatása rendkívül nagy volt és az ő művei, mint például az Operaház, a Várba-zár, a margitszigeti fürdő, európai értelemben is példányképpül szolgálhatnak. A mester életéről mon-

Színházak e heti műsora

	Nemzeti Színház	M. Kir. Operaház	Vigszínház	Magyar Színház	Népopera	Király-Színház	Budapesti Színház	Uránia Színház
	Egy királyi történet (1/2S)	A zsidónő (S)	Timár Lisa (1/2S)	A vörös szegfű (S)	Bohémélet V. (1/2S)	Szibill (S)	A jókedvű paraszt (S)	Dal és zene (1/2S)
Szombat	A taun	Parasztbecsület. — Bajazzók	A sárga kabát U.	A mandarin	Éjfélok!	Szibill	A jókedvű paraszt	Pünkösdi királyi Szalmavirágos ének. előadás
Vasárnap	d. u. A velencei kalmár	Hamupipóka	A Tündérlaki lányok	Az orzedes	Kármén V.	Nemtudomka	Lumpácuszt Vagabunduszt	A mi legdrágább kincsünk
	Este Egy királyi történet	Bánk bán J.	A sárga kabát	A vörös szegfű	Bóském	Szibill	A jókedvű paraszt	Dal és zene

A zárójelben levő szám az előadás kezdetét jelenti. U. = újdonság, F. = fölújítás, J. = jubileum, V. = vendégjáték

dott el ezután néhány fontos és érdekes adatot. A közönség nagy tapssal fogadta az érdekes előadást, a mely után a diszülés véget ért.

* (Klasszikus-esték a szirakuzai görög színházban.) Rómából táviratozzák: Ma kezdődnek a szirakuzai görög színház klasszikus-estéi. Megnyitón az *Agamemnon* című tragédiát adják *Romagnoli* Ettore fordításában. A szirakuzai színházat kétezernégyszáz évvel ezelőtt *Domodokusz Mirilla* építette. A helven lépcsőzetes pádsorból még ötvennégy áll fönn. A nézőtér hét szakaszra oszlik.

* (Tudományos élet.) A *Történelmi Társulat* az Akadémiában *Csánki* Dezső elnöklésével ülést tartott, a melyen *Karátsonyi* János dr. tartott rendkívül érdekes előadást a moldvai csángók eredetéről. Ismertette a moldvai csángók különös nyelvű sajátosságait és a csángóknak Moldovába szakadását. A fölolvasó-ülés után *Barabás* Samu, a társulat főtítkára bejelentette állásáról való lemondását. *Csánki* Dezső meleg szavakkal emlékezett meg a távozó főtítkár harmincéves működéséről és eredményes munkásságáról a társulat meleg elismerését és köszönetét tolmácsolta. Indítványára a választmányi ülés a főtítkár érdemeit és a társaság köszönetét jegyzőkönyvbe iktatta. A főtítkár-választást a május 14-iki választmányi ülésre tűzték ki. Az ülés végül köszönettel tudomásul vette, hogy az Első Magyar Általános Biztosító Társaság ez idén is kétszáz koronát adományozott a társulatnak.

— **Vigszínház.** Holnapután, szombaton kerül színre először a *Sárga kabát*, *Benrimó* és *Hazeltónak* kínai színműve, a mely egészen rendkívüli milliót visz a színpadra és egészen ujszerű föladat elé állítja a Vigszínház együttesét. A megszokott különöségektől eltér a díszlet is, a melyben a cselekmény lejátszódik. Az előadást pontban fél nyolc órákor kezdik, még pedig a kínai szokásnak megfelelően prologussal, a mely alatt a nézőtérre vezető ajtók zárva maradnak. A díszletes és jelmezés házi főpróbát a sajtó meghívott képviselői számára pénteken délelőtt fél tízen órákor tartják meg. Ez alkalommal is a függöny szétnyílásakor a nézőtér ajtót bezárják. Holnap, pénteken a *Timár-Liza*, *Bródy* Sándor hatalmas életképe kerül színre, a melynek következő előadása a *Sárga kabát* három bemutató-estéje után, kedden lesz.

— **Budapesti Színház.** *Polgár* Károly pozsonyi színtársulata a városligeti Budapesti Színházban pénteken *Fall* Leónak, az Elvált asszony és a Dollárkirálynő szerzőjének egyik legszebb operettjét, a *Jókedvű parasztot* mutatja be, a mely Budapestten teljesen újdonságszámba megy. A főszerepeket *Pásztor* Ferike, *Kovács* Lili, *Fészt* Irén, *Faludi* Boriska, *Földes* Dezső, *Sarkadi* Vilmos, *Mihályi* Ernő, *Falusí* István, *Bárczy* Gyula, *Somogyi* Károly, *Székely* Lajos és *Deréki* János játsszák. Vasárnap délután mérsékelt helyárrakkal *Strauss* József operettje, a *milliórdos kisasszony* kerül színre. A társulat legközelebb *Lincke* Pál a *Grigri* című látványos és exotikus tárgyú operettját mutatni.

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

— **A terhelt joga.** Arról a kérdéssel döntött ma a királyi tábla, hogy van-e joga a terheltnek a vádtanácsi határozatot közzétenni. Két ügyvédnek a viszálykodása szolgáltatja az alkalmat erre a döntésre. *Keller* Sámuel dr. szilágysomlyói ügyvéd és *Láng* Aladár dr. budapesti ügyvéd pörben állottak egymással. E pörből kifolyóan egy okirathamisítási ügyben a zilahi törvényszék vádtanácsa *Keller* Sámuel dr. ellen az eljárást megszüntette. A vádtanács tudvalevően zárt ülésben tartja tárgyalásait, a törvény szerint pedig a zárt ülésben hozott határozatokat elnöki engedelem nélkül tilos publikálni. *Keller* Sámuel dr. a megszüntető határozatot mindazáltal a *Magyar Híradó* című könyvomatján közzétette, a miért *Láng* dr. följelentésére vád alá helyezték. A büntető törvényszék előtt lefolyt tárgyaláson *Keller* dr. elismerte, hogy a vádtanácsi határozatról szóló tudósítás az ő tollából eredt s ő adta át közlés végett a könyvomatosnak. Ezt a tudósítást közre adni jogában állott, mert ő volt a terhelt s az ő személye volt érdekelve a bünpörben. A törvényszék a vádlottat fölmentette. A megokolás egyebek közt kiemelte, hogy más kérdés az, ha a vádlott a megszüntető határozat kérdésével úgy jár el, hogy közben más egyénről úgy emlékezik meg, hogy az becsületében sértve érezheti magát. A törvényszék nézete az, hogy csak ily esetekben lehet sajtó útján elkövetett deliktumokról, úgymint becsületsértésről vagy rágalmazásról szó. Mivel pedig erre vonatkozóan ebben az ügyben senki vádat nem tett, a vádlott ügyvédet föl kellett menteni. Az ügyesség föllebeszését ma *Vargha* József dr. helyettes-főügyész

főntartotta, a tábla azonban *Dushegyi* Gyula dr. védelme után jóváhagyta a fölmentő ítéletet, a mi ellen a vád képviselője semmisségi panaszt jelentett be.

— **Az igazságügyi orvosi tanács új tagja.** Az igazságügyminiszter *Buday* Kálmán dr. budapesti királyi tudomány egyetemi nyilvános rendes tanárt, az I. számú kórbonctani intézet igazgatóját, az igazságügyi orvosi tanács tagjává három év tartamára kinevezte.

— **Az ügyvédi nyugdíjintézet közgyűlése.** Az ügyvédi gyűlés és nyugdíjintézet vasárnap tartja közgyűlését, mely alkalommal az igazgatóság előterjeszti az új matematikai táblázatot és indítványozni fogja az évi tagsági díjak fölemelését és az özvégi nyugdíj leszállítását. Az ügyvédi karban ez az indítvány érthető megütözést idézett elő. Az új ügyvédi párt e tárgyban pénteken, e hónap 17-én délután fél 7 órákor az ügyvédi kör (V., Szemeretka 10.) dísztermében gyűlést tart, melyen a további teendőket fogják megvitatni. Fölszólalásra jelentkeztek: *Popper* Tódor dr. és *Roth* Pál dr. A gyűlésen részt fognak venni a vidéki kamarák kiküldöttei is.

— **Két királysértés.** A budapesti büntető törvényszék egyik ítélőtanácsa *Kállay* Miklós dr. elnöklésével ma két királysértési pört tárgyal.

A garamkövesdi uradalom hatvankét éves béresgazdája volt az egyik vádlott. A béresei azzal fenyegetőztek, hogy sztrájkba állanak, ha az uraság föl nem emeli negyven koronával a bérüket.

— Az is huncut, a ki a sztrájkot kezdte, — fakadt ki *Bólya* József béresgazda.

— Hát ki kezdte a sztrájkot? — kérdezte az egyik béres.

— Ki más, mint a király.

— Miért éppen a király?

— Mert nem volt elég neki a hatvan millió és többet akart.

A béresék, a kik nehezteltek a béresgazdára, följelentették az odavaló hatóságnál. Önnét került az ügy a budapesti büntető törvényszékhez, mely ma ült törvényt királysértésért *Bólya* József fölött.

Bólya tagadott. Tisztelet a királyt, mondotta, nemcsak mint polgárember, de mint katonaviselt ember is.

— Még gondolatomban sem volt, hogy az én felséges királyomat megsértsem, — fejezte be védelmét.

De jöttek a tanúk és rábizonyították mindent. Csak *Mihálycsik* János béres szeretett volna segíteni rajta. Csak annyi tud, mondotta, hogy sztrájkról beszéltek.

Az elnök: Meg tudná azt mondani, hogy mi az a sztrájk?

Mihálycsik: Soha sem hallottam a híret. Falun soha sem folyt sztrájk.

— Hát ha folyta, hogy folyta?

— Biz én nem tudom.

Pogony királyi ügyész megvádolta a béresgazdát királysértéssel a tanuk vallomása alapján. A védő pedig fölmentést kért, s költségeit a béresgazdával szemben 150 koronában számította föl.

Az elnök (a vádlotthoz): Van még valami mondanivalója?

A vádlott: Igenis, van.

— És mi az?

— Sokallom a 150 koronát.

A rabság, a mely fenyegette, nem rendítette meg. De a 150 koronás honoráriumra már fölsziszszent az öreg.

A bíróság egy heti fogházra ítélte s a védői honoráriumot leszállította 70 koronára. *Bólya* József mind a kettőben megnyugodott.

Blazirt arcu ifju lépett most a bírói páholy elé: *Ádám* Imre huszonnégy éves újságíró. A *Ráckeve és Vidéke*-ben *Panamák országa* címen cikket írt, s ugy elvetette hazafias följajdulásában a sulykot, hogy királysértésért vád alá került. Azt írta egyebek közt, hogy a király a legridegebb cinizmussal nézi, mint halad az ország a züllés lejtőjén.

— Bünyösnek érzi magát? — kérdezte tőle *Kállay* Miklós elnök.

— Nem vagyok bünyös. — szólt büszkén a vádlott.

— Tessék tehát megmondani, hogy miért nem érzi magát bünyösnek?

— Tekintetes törvényszék! A fölháborodás moraja zugott végig az országon...

Az elnök mindjárt az első frázis után félbeszakította a szónokot.

— Látom, hogy egy betanult beszédet akar elmondani, figyelmeztetem, hogy jól rágja meg minden szavát, mert most a bíróság előtt áll.

Az elnöki figyelmeztetés hideg zuhany volt a vádlottnak. Rögtön meglágyult a hangja, egyszerű, keresetlen szavakkal jelentette ki, hogy nem akarta a király személyét megbántani, hogy a *cinikus* szó nem sértő, s hogy a cikkében csak honpolgári kritikát gyakorolt.

Az ügyész szigorú büntetést kért a vádlottra. Súlyosító körülményt látott abban, hogy még korbelileg is fejletlen ember, s mint ilyennek, nincs joga sem fölháborodni, sem honpolgári kritikát gyakorolni.

Nagy György dr. védő a *cinikus* szót magyarázta a régi és az új fölfogás szerint. Azt vitatta, hogy cinizmus alatt mást, mint közömbösséget érteni nem lehet, ez pedig nem sértés.

A törvényszék egy hónapi államfogházra ítélte a vádlottat s kötelezte arra is, hogy az ítéletet a *Ráckeve és Vidéke* című újságban közzétegye.

— Ez lehetetlen, — jegyezte meg a vádlott.

— Miért lehetetlen?

— Mert a *Ráckeve és Vidéke* már megszűnt.

Ezt a technikai akadályt a bíróság kénytelen volt figyelembe venni s így az ítélet publikálása elmarad.

— **A hangulat-csinálók.** A *Zsilinszky*-testvérek pörének tárgyalása előtt több újság azt írta, hogy *Kulcsár* Béla, egy francia nyelvű könyvomatos újság szerkesztője *Bihari* *Berger* Béla társaságában fölkereste idősb *Zsilinszky* *Endre* dr.-t s azt az ajánlatot tették neki, hogy Békéscsaban és a külföldön kedvező hangulatot csinálnak a fiainak, ha négyölszáz koronával támogatja a lapjukat. *Kulcsár* még arra is vállalkozott, hogy rábíri *Achim* *Andrásnét*, hogy a főtárgyaláson ne tegyen terhelő vallomást. Ezekért a közleményekért *Kulcsár* Béla *Faragó* *Miklós*, *Lévai* *Mihály*, *Bölni* *György* dr. és *Gerqely* *Győző* hírlapírók ellen sajtópört indított, melyet ma tárgyal a büntető törvényszék *Füzesséry* *Zoltán* dr. elnöklésével. A megvádolt hírlapírók kijelentették, hogy a cikket közérdekből írták, mert *Kulcsár* és társa szegényül hozott a tisztességes újságírókra. A törvényszék elrendelte a bizonyítást, s kihallgatta *Zsilinszky* *Endre* dr.-t, mint tanút. *Zsilinszky* elmondta, hogy néhány nappal az *Achim*-ügy főtárgyalása előtt *Bihari* *Berger* *Sándor* csabai újságíró és *Kulcsár* Béla táviratban jelezték, hogy fontos ügyben látogatást akarnak nála tenni. *Biharinak* nem a legjobb hírneve volt Békéscsaban és azért nem akarta vendégeit a lakásán fogadni, hanem a mezőtelegdi vasuti állomáson adott nekik találkozózt. *Kulcsár* Béla mint az európai sajtó képviselője mutatkozott be és anyagi támogatást kért arra, hogy lapja útján a *Zsilinszky*-fiuk ügyében az európai és a hazai sajtóban kedvező hangulatot keltsen. Az ajánlat *Zsilinszky* dr.-t nagyon meglepte, nem tudta, hogy valóban milyen szándék vezette hozzá ezeket az urakat. Kérésüket nem teljesítette. *Bihari* később kisebb összeget kért *Zsilinszky*-tól. Nagy könyörgés után *Biharinak* 30 koronát küldött egy gyulai nyomdász címére. Nyugodt lelkiismerettel mondhatja, hogy meg akarták zsarolni.

Ezután *Persian* *Ádám* hírlapírót hallgatta ki a bíróság. Elmondotta, hogy mikor a zsarolási ügy kikapott, *Kulcsár* könyörgött neki, hogy ne írjon róla, ne tegye tönkre katolikus hírlapíró társát.

Faragó *Miklós* elmondotta, hogy a *Courier d'Hongrie* című könyvomatos lap, mint ilyen nem létezik, az ügyészségen mindössze három lappéldányt találtak.

A törvényszék a vádlottakat fölmentette, mert a tanuvallomásokból kitént, hogy az a mód, a melylyel *Kulcsár* *Zsilinszky*-tól anyagi támogatást kért, a zsarolás gyanúját viselte.

— **Gyilkossággal vádolt orosz herceg.** *Varsóból* jelentik nekünk: Május 18-án kezdődik *Bisping* *János* báró pörének tárgyalása. A bárót azzal vádolják, hogy ő ölte meg tavaly áprilisban *Drucki-Lubecki* herceget. *Bisping* háromszáznolcvanezer rubelről szóló váltót hamisított a herceg nevére és a gyilkosságot azért követte el, hogy a hamisítás ki ne tudódjék. Már régebben is meg akarta ölni a herceget és arzénikumot öntött a teájába. *Bis-*

Reggelizés előtt fél pohár **Schmidthauer-féle**

Igmándi keserű vizet

igyék, ha rossz a gyomra.

Figyelem! Csak a felét kell bevenni, mint más fajta keserű vízből.